

Қарағанды облысы білім басқармасының
Теміртау қаласы білім бөлімінің «Гүлдер» бөбекжайы»
коммуналдық мемлекеттік қазыналық кәсіпорыны

**«Кішкентай балалардың сәтті бейімделуі үшін жағдай жасау»
Бөбекжайға саяхат бойынша анықтама**

Дайындаған:
Каипбердиева Г.Т.
әдіскер

Теміртау -2025 ж

Тақырыбы: «Кішкентай балалардың сәтті бейімделуі үшін жағдай жасау»
Бөбекжайға саяхат бойынша анықтама

«Гүлдер» бөбекжайында қыркүйек айында балабақшаға келмейтін балалардың ата-аналарымен жұмыс барысында мынадай іс-әрекеттер жүргізілді. Ең алдымен бөбекжайға келмейтін балалардың тізімін жасап, анықтап алдық. Сол тізім бойынша ата-аналарды шақырып, бөбекжайымызбен таныстырып, кішігірім саяхат жасаттық. Ол ата-аналар саяхат барысында, балаларының бөбекжай табалдырығын аттау үшін де алғашқы қадамдар жасау қажеттігін түсінді. Саяхата жасау кезінде бөбекжайымыздың барлық топтары мен кабинеттеріне шолу жасап таныстырылды. Бөбекжайда қызмет ететін қызметкерлерді де таныстырды. Сол кішкентай балалардың бөбекжайға келсе де, сәтті бейімделуіне қадамдар жасатуды жөн көрді. Балалардың сәтті бейімделуіне бөбекжай педагогтерінің көмегі зор екендігін атап өтті. Ол үшін ата-аналар да бірге қолдауы мен көмеген оразан зор, яғни, ата-ана тарапынан педагогтерге көмек болғанда ғана бейімделудің жеңіл өтетінін, айтып өтуге болады.

Кіші жастағы баланың балабақшаға бейімделуі – әр балада әр түрлі қабылданады, жаңа ортаға бейімделу процессі-бұл жаңа ортаға бейімделу ғана емес күні бойы жаңа режимді, жаңа орта, жаңа қарым-қатынас сонымен қатар жаңа дағдаларын дамытуға балалар түрлі жолмен өтеді. Осы кезеңде кейбір балалар ауыр, ал кейбіреулері жеңіл қабылдайды. Бейімделудің ауыр жолымен өткен кейбір балалардың бейімделуі 3-4 айға созылады. Жеңіл бейімделу кезеңі 1-2 күн болды. Ұзаққа созылған бейімделу кезеңі көптеген факторларға байланысты болады баланың денсаулығына, жүйке жүйесінің ерекшеліктеріне, үйдегі ата-ана ықпалына т/б себептерге байланысты. Бұл кезде балаға тәрбиеші тарапынан жеке қолдау керек балаға жақсы көңіл күй сыйлап ортаға қосу. Ерте жастағы баланың балабақшаға бейімделуін, тамақтануы, ұйықтауы, өзгелермен қарым-қатынасы, сөйлеу әрекеті, ойын ойнаудағы белсенділіктері бойынша балаға жеке карта ашып бейімделу уақытын белгілеп баланың бейімделуі жайында ата-анамен бірігіп бірдей жұмыс жасалды. Баланың балабақшаға бейімделуі әрине бірінші отбасында және балабақшаға келгенде. Балабақшада таныс емес адамдармен, балалармен танысады, мінез құлық ережелері мен нормаларын меңгереді. Жаңа жағдайда бала қалай үйренеді? Өкінішке орай балабақшаға бейімделу көбінесе қиын және ауыр өтеді. Бала тамақ ішпейді, ұйықтамайды, балалармен және үлкендермен араласудан бас тартады да, қоршаған ортаға деген қызығушылығы төмендейді, ойыншықтарды ойынға қатыстырмайды. Баланың балабақшаға қиын бейімделу себептері: • Басқа адамдармен бұрын қалып көрмегендіктен. • Дәретке өзі отырып үйренбегендіктен. Кей тағамдарды жеу дағдысы жоқ, мысалы қызылша, орамжапырақ, қатты тамақты шайнап үйренбеген (картоп, нан) Балабақшаға бала қалғандам

алғаш екі сағатқа ғана қалу керек. Көбінесе ата-аналар жұмыс тәртібін айтып, баланы күні бойы балабақшада қалдырады. Осының нәтижесінде күрделі және созылмалы мәселелер пайда болады. Балаңызбен үйде сөйлесесіз бе, оны мақтайсыз ба, оны жақсы көретініңіз туралы айттыңыз ба? Қобалжуы қиын ата-аналардың балалары да балабақшаға қиын бейімделеді, өйткені ата-анасының қобалжуын көріп, баланың қорқынышы ұлғая түседі. Осы кезде ата-аналар балаға көмек берулері керек. Ертеңгілік қоштасуларды жеңілдету тәсілдері: Баламен тез қоштасып үйреніңіз, қоштасуды созбаңыз. Бала сіздің қобалжығаныңызды көріп, тыныштануы ұзаққа созылады. Балаңыз сізге сенсін десеңіз, балабақшаға әкеліп, көрінбей қашып кетпеңіз. Балаңызға ұнайтын қоштасу рәсімін табыңыз және соны қатал ұстаныңыз. Балаңыз балабақшаға барғаны үшін алдарқатып ойыншық сатып алмаңыз. Балаға анық түсінік беру керек. Бір рет болсын баланың дегенін істесеңіз әрі қарай көндіру қиын болады. 1,5-2 жастағы балалар үшін балабақшаға бейімделу күрделі құбылыс. Бейімделу уақытында баланың эмоциялық жағдайы көп өзгеріске түседі. Үйде балабақша күн тәртібін қатаң сақтаңыз. Балабақшаның тамақтану ас мәзірімен танысып баланың үйдегі тамақтануына балабақшада ішетін тамақтар түрін қосыңыз. Үйдегі жағдайда баланың өз өзіне қызмет етудің алғы шарттарына үйрете беріңіз; жуыну, сүртіну, шешіну, өз бетінше тамақтану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану, горшокқа сұрану. Киімдері міндетті түрде ынғайлы болуы шарт. Баланың «Социалдық көкжиегін» кеңейтіңіз ауладағы өзімен құрдас балалармен көбірек ойынатыңыз, жолдастарына қонаққа барсын, әжесінде қонуға қалсын. Осындай тәжірибе жинақтаған бала өз құрдастары мен үлкендер арасында тез бейімделіп тіл табысатын болады. Баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбінесе ата-ана тарапынан болуы керек, оның өзіне керек екендігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, айналасында, жиі оған оған өз мейіріміңізді көрсетіңіз. Есіңізде болсын сіз көбірек осындай жылылық білдірмеңіз сіздің балаңыз балабақшаға тез бейімделеді.